

Розвиток особистості молодшого школяра: сучасні реалії та перспективи ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Федорів Н., студентка 5 курсу Педагогічного інституту

Науковий керівник: Хімчук Л.І., кандидат психологічних наук, доцент

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Постановка проблеми. Проблема використання інтерактивних технологій на уроках є актуальною у наш час. У Національній доктрині розвитку освіти України в ХХІ столітті визначено, що пріоритетним напрямком у розвитку освіти є підготовка освічених людей, кваліфікованих спеціалістів, здатних до творчої праці, професійного розвитку, освоєння і впровадження сучасних технологій.

У Законі України «Про загальну середню освіту» наголошується на важливість виховання громадянина України, формування особистості учня, розвиток його здібностей й обдаровань, наукового світогляду, виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до рідних традицій і звичаїв, держави та рідної мови.

Цілком зрозуміло, що початкова школа стає чи не найголовнішою ланкою для формування та розвитку особистості.

Аналіз останніх досліджень. Питання розвитку і використання інтерактивних технологій на уроках трудового навчання є досить актуальними на сучасному етапі становлення освіти. Наукові дослідження показують, що максимально ефективним для розвитку особистості є педагогічне середовище, яке ґрунтується на діалозі, моделюванні ситуації вибору, вільному обміні думками.

Ще з античних часів відбувалося застосування прийомів інтерактивних технологій. На проблему розвиваючого навчання у взаємодії вказували такі філософи, як Конфуцій, Сократ, Платон та інші.

Одним із перших оприлюднив ідею технологізації навчального процесу видатний чеський мислитель-гуманіст, педагог, громадський діяч Ян – Амос Коменський, стверджуючи, що школа є майстернею, «живою типографією», яка «друкує» людей.

Вивчали застосування інтерактивних технологій навчання та класифікували інтерактивні методи О. Єльнікова, А. Мартинець, Т. Носенко, Я. Пироженко, Н. Побірченко, О. Пометун, Л. Хоружа та інші.

Мета статті – розкрити поняття «технологія» та «інтерактивні технології» у школі. Вирізнити види інтерактивних технологій.

Основний зміст статті. «Кожна діяльність може бути або технологією, або мистецтвом. Мистецтво базується на інтуїції, технологія – на досягненнях науки. З мистецтва все починається, технологією – закінчується, щоб потім все розпочати спочатку», зазначає В. Беспалько[2.]

Слово «технологія» є грецького походження, в перекладі воно означає «знання про майстерність». Бажання педагогів добиватися в своїй професійній діяльності гарантованих результатів, а також бурхливий розвиток науково-технічного прогресу в різних областях теоретичної і практичної діяльності людини, сприяв появі в педагогіці наприкінці ХХ століття терміну «технологія».

Багато років тому Конфуцій сказав: «Те, що я чую, я забуваю.

Те, що я бачу, я пам'ятаю. Те, що я роблю, я розумію»[1]. Дані твердження філософа обґрунтовують необхідність використання інтерактивного навчання. У вітчизняній школі останніми роками все більше використовуються в практиці *інтерактивні технології*, щоб підвищити якість навчально – виховного процесу та всебічно розвивати особистість. Слово «інтерактив» походить з англійської мови від слова «interact», де «inter» – означає взаємний, «act» – діяти. Тому «інтерактивний» означає «здатний до взаємодії, діалогу».

Інтерактивне навчання – це спеціально створена форма організації пізнавальної діяльності, яка має, передбачувану і конкретну мету – створити комфортні умови навчання, щоб кожен учень відчував свою успішність, інтелектуальну спроможність [3]. Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної активної взаємодії всіх його учасників. Інтерактивна взаємодія виключає як домінування одного учасника навчального процесу над іншим, так і однієї думки над іншою,

Розвиток особистості молодшого школяра: сучасні реалії та перспективи

учні вчать бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, приймати продумані рішення. [4].

Дослідження проводилося у Станковецькій ЗОШ І ст. Івано-Франківської обл. В опитуванні взяло участь 10 учителів. Метою нашого дослідження було визначити, які інтерактивні методи на думку вчителів є найефективнішими.

Результати дослідження показали, що на даний час у школах застосовуються різноманітні методи і форми інтерактивного навчання, все більше впроваджуються інтерактивні технології. Їх можна умовно розділити на:

- кооперативне навчання та взаємонавчання; воно дає можливість реалізувати потребу і прагнення людини до спілкування, співпраці, сприяє тому що учні краще засвоюють знання і уміння. Завдяки цьому форма навчання стає більш керованою, ефективно поєднується з традиційними методами, тому його можна застосовувати на різних уроках і етапах навчання. Також сюди можна віднести групове навчання, до якого відноситься: робота в парах і ротаційні трійки. Коли проводиться робота в парах, то можна виконувати такі вправи: обговорювати завдання, якийсь текст, оцінити і зробити аналіз один одного, взяти інтерв'ю, сформулювати підсумок теми, яка вивчається.

- фронтальні технології інтерактивного навчання; вони розвивають вміння швидко мислити, приймати рішення, добре орієнтуватися у навчальному матеріалі, висловлювати власні думки, спільно працювати усім класом. Сюди можна віднести такі методи:

«Мікрофон», «Мозковий штурм», «Дерево рішень», «Навчаючи – вчуся», урок – КВК та ін.

- ігрові технології інтерактивного навчання; до них належать драматизація, імітації, рольові та ділові ігри. Учніма надається свобода інтелектуальної діяльності, вона може обмежуватися лише конкретними правилами гри. В даній ситуації учитель може виконувати різні ролі.

Висновок . Інтерактивне навчання є однією з найбільш гнучких форм

включення кожного учня в роботу, забезпечує перехід від простих до складних завдань, вчить використовувати не готові знання, а здобувати їх

із власного досвіду, що веде до розвитку мислення - творчого і діалектичного. Новітні підходи до організації навчання роблять навчально-виховний процес різноманітним, цікавим та ефективним, а найкориснішим у такому навчанні.

1. Беседы и суждения Конфуция / под общ. ред. Р. В. Грищенкова. – СПб. : ООО Кристалл, 1999. – 1120 с.
2. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии. – М.: Педагогика, 1990. – 184 с .
3. Комар О. Інтерактивні технології співпраці // Почат. школа. – 2004. – № 9. – С. 5-7.
4. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія і практика / О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: Вид-во А. С. К., 2002. – 136 с